Universitätsbibliothek Paderborn

Cornelii Iansenii Episcopi Iprensis Avgvstinvs

In quo hæreses & mores Pelagij contra naturæ humanæ sanitatem, ægritudinem & medicinam ex S. Augustino recensentur ac refutantur

Jansenius, Cornelius

Lovanii, 1640

13. De ignorantia adultorum, invincibili, vincibili.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13650

Visual Library

ignorantiam & difficultatem, ſine quibus nullus homo naſcitur, primordia non ſupplicia eſſe naturæ, vincerentur tamen Manichæi. Neque verò qui tot laudibus carnis concupiſcentiam in cælum tulerant, ab ignorantiæ quoque encomijs abſtinendum putarunt. Eo quippe dementiæ prorupit Iulianus, *ut perfectam ignorantiam* etjam juſtitiam nominari diceret: Alij, *nullam eſſe ignorantiæ malum & ideo nec purgandam, eo quod natura ſit hominis ſic incipere*: Alij, alio ſtultitiæ genere delirantes *parvulos cum in utero matrum prudentes vixerint, nimia negligentia in hac vita in illas tenebras eſſe ſubmerſos.* Sed hæc poſtrema opinio non videtur paſſim vel diu inter Pelagianos viguiſſe, ſed potius illa altera, quæ ignorantiam illam parvulorum non eſſe malam aſſerebat. Vnde Iulianus vocabat eam *ſimplicitatem* quam inſtituta à Deo natura ſuſciperet: *Qui* (parvulus, inquit,) *in ſucata primævitate felicior bonum ſimplicitatis ſuæ vitare non potuit, hoc ſolum retinens quod tanti opificis dignatione poſſedit.* Explicuit hanc parvulorum ignorantiam, ſeu ut loquebantur *ſimplicitatem* accuratiùs fideliſſimus ille Pelagianorum interpres author quęſtionum veteris ac novi Teſtamenti docens eſſe ignorantiam ſine malitia. Nam cum quaſi Scripturę teſtimonium adduxiſſet quod parvuli Iſraëlitarum intraturi eſſent in terram Chanaam *eo quod neſcirent bonum aut malũ. Neſcire autem bonum vel malum*, adjicit, *ſimplicitas quadam eſt naturalis quæ neque ad bonum neque ad malum erudita eſt: hoc eſt, ignorantia ſine malitia ſine ſenſu enim naſcimur, ſed noſtra natura capax eſt diſcere veritatem.* Et inferiùs: *Sic enim Deus inſtituit genus noſtrum, ut ſine ſenſu naſcamur, ſimus, tamen erudiri ad utrumque.* Itaque ignorantiam hanc parvulorum negaſſe videntur eſſe privativam vel culpabilem, ſed eſſe tantummodo innocentem quandam neſcientiam, qualis fortè eſt etjam beſtiarum in quibus cum ætatis provectu etjam ſagacitas illa naturalis adoleſcit. Atque hæc de ignorantia cum qua naſcimur.

[Lib. 3. contra Iul. c. 19.]
[Lib. de pecc. merit. & remiſſ. c. 36.]
[Ibid.]
[Lib. 1 oper. imperf. cont. Iul. ſ. 61.]
[Autor qq. vet. & novi teſt. p. 1. q. 3. & p. 2. q. 41]

De ignorantia adultorum, invincibili, vincibili.

CAPVT XIII.

De adultorum verò ignorantia celebris fuit Pelagianorum ſententia, *ignorantiam non eſſe culpabilem.* Docuit eam in libro quodam ſuo Celeſtius, unde & magiſtro ejus in Synodo Paleſtina reo his verbis objecta eſt: *Oblivionem & ignorantiam non ſubiacere peccato.* Hoc autem eos intellexiſſe de ignorantia quam invincibilem vulgo nuncupant ex eo manifeſtè liquet quod continuo rationem ex neceſſitate petitam ſubjicit: *Quoniam non ſecundum voluntatem eveniunt ſed ſecundum neceſſitatem.* Sed longè clarius hoc patefecit Critobuli tanquam Pelagiani cum Attico apud S. Hieronymum diſputatio. Etenim probare volens ignorantiam non habere peccatum: *Rogo*, inquit, *quæ eſt iſta iuſtitia ut in peccato teneat erroris, cuius reatum non habet conſcientia? Neſcio me peccaſſe, & eius rei quam neſcio pœnas luo? Et quo plus faciam ſi ſponte peccavero?* Quæ ſanè locum non habent ubi ſpontaneæ voluntatis negligentia peccato locum dedit. Et libro ſecundo idem Critobulus: *videris hominum*, ait, *accuſare naturam ac per hoc invidiam referre in Deum, ſi tales homines condidit, ut oblivione & ignorantia peccato carere non poſſint* &c. *ubi autem aufertur poſſibilitas, aufertur & vitium.* Et paulò poſt: *Nunquid & de Evangelio poteris hoc approbare, ut puniatur quiſpiam pro eo quod neſciat & ante pœnas luat, quam reus ſit conſcientiæ?* Et adhuc inferiùs: *Da teſtimonium non inſtrumenti* (veteris) *ubi error & ignorantia & impoſſibilitas mandati teneatur in crimine.*

[Aug. lib. de geſt. Pelag. c. 18. & 35.]
[Apud Hier. adverſ. Pelag. lib. 1. verſ. finem.]
[Apud eundẽ lib. 2. adverſ. Pelag. initio]
[Ibid.]
[Ibid.]

Quod autem iſta omnia de invincibili quam dicunt ignorantia & errore intelligant, omnem tergiverſationem ac ſcrupulum tollit aliâ Pelagianorum ſententia, qua vincibilem ignorantiam culpæ obnoxiam eſſe ſine ullis ambagibus conſtanterque docuerunt. Nam imprimis Iulianus graviter culpabat non minus ſciendi negligentiam, quam culpandi ignoratã temeritatem. *Ecce*, ait Auguſt. *meritò reprehendiſti eos qui ſuperſederunt ſcienda cognoſcere vel non formidant ignorata culpare.* Ex profeſſo autem ſcientiæ ſtudio eſſe vacandum, ac vincibilem illam ſeu contractam negligentiâ voluntatis ignorantiam non eſſe ſine culpa in Epiſtola ad Demetriadem Pelagius probat. *Primus igitur*, inquit, *virginis cura primumque ſtudium ſit ſcire voluntatem domini ſui, & quid ei placeat, quidve diſpliceat diligenter inquirere &c. impoſſibile eſt enim ei quemquam placere, cui quid placeat ignorat, fierique poteſt ut etiam obſequendi voto offendat, qui quomodo obſequi debeat, ante non didicit.* Et infra: *Vnde Propheta dicit; Et tu Iſraël noli ignorare. Et Beatus Paulus: Qui autem ignorat ignorabitur. Idemque alibi: Propterea nolite fieri imprudentes, ſed intelligentes quæ ſit voluntas Dei. Initium obedientiæ eſt quod præcipiatur velle cognoſcere, & pars eſt obſequij didiciſſe quod facias.* Nempe ubi præcipi dicitur ut velimus cognoſcere, & nolimus ignorare, negligentiam voluntatis, ſecutamque ex negligentia ignorantiam culpabilem aſſeri, dubitari nullâ ratione poteſt. Nam obſequendi voto offendere contra præceptum; obedientiam nolle cognoſcere; imprudentem eſſe; ignorando efficere ut ignoremur à Deo, culpa vacare nemo dixerit. Et ne quis de ſenſu Pelagij remaneret ſcrupulus, eum ipſe expreſſis verbis alio in libro promit: Nam tractans de peccatis ignorantiæ dicit: *hominem prævigilare debere ne ignoret, ideoque eſſe culpandam ignorantiam, quia id homo neſcit negligentia, quod adhibita diligentia ſcire debuiſſet.* Nec mirum, cum peccata quæ ex tali ignorantia proficiſcuntur potius negligentiæ quam ignorantiæ peccata nominanda ſint.

[Lib. 6. cont. Iul. c. 1.]
[Lib. de nat. & gratia c. 17.]

De

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN